

המגרש פרק תשיעי גיטין

פג.

עין משפט נר מצוה

ט א ב ג מ"י פ"ח מהל'
גירושין הלכה ח סמנ
ע"פ נ' טו"ע ה"ע סימן
קמ סוף ד'
ד מ"י ש"ס ה"ע טו"ע
ש ס"י קמ"ז:

אף לשמעון מהו. נראה דאף לראובן נמי מספקא ליה:
ועמדה ונישאת לזה שנאסרה ע"י ר' נמצא נמי במל'
וא"ת והלא^א אין גיטין ח' שהרי אסורה עליו משום אסור אשת איש^ב
ומאי שנא מדתניא בתוספתא^ג על מנת שלא תינשא לאבא ולאבין ה"ו

מאי דאמר שרא. דהאי לראובן ושמעון דהדר אמר לה קודם מסירה
אף לראובן ושמעון קאמר ואינו שויר: או דלמא. האי לראובן ושמעון
דהדר קאמר חזרה היא שחזר והפך נתנאו לומר לראובן ושמעון אני
מתירך לבדם ותאסרי על הכלל: **צני** רב אשי אף לשמעון מהו.

א [תוספתא פ"ח]
ב [בבא מציעא פ"ג הל' ט' ר' שמואל
רבי יוסי הגלילי ור"א
בן עזריה ור"ע ור"י
תוספתא פ"ג הל' ט' ר' שמואל
ר"ע ומה שרשמתי שם]
ג [תוספתא פ"ח הל' ד'
ד [וע"י
ה [ש"ך ל"ג פ"ג הל' א'
ו [ש"ך ל"ג פ"ג הל' א'
ז [ש"ך ל"ג פ"ג הל' א'
ח [ויקרא פ"א הל'
ט [ז"ל שמהרה רש"י
י [עי' תוספתא פ"ד הל' ה'
י"ב [ובגהות כ"י שם ובמנחת
י"ג [בדלקת דף
ס'ה].

מוסף תוספות

א. אפילו כי הלכה
ונשאת לזה שנאסרה עליו
היאך גיטה בטל הוא
רש"י. ב. דאי נישואין
גיטה בטל ואשת
איש גמורה היא ולא בת
נישואין היא. א"כ אי
אפשר לה לינשא ואין
גיטה בטל ובעלתה מן
השני בעילת נזות ובזנות
לא אסרה רש"י. ג. דאי
אפשר שנתשא בו לפי
שאין לה בה נישואין כלל
רש"י. ד. לאותו
שנאסרה עליו רש"י.
ה. ונישואיה ודאי
נישואין דהא אלמנה היא
היום אלא שפחמט
למפרע על תנאה נמצא
למפרע הגט בטל ובניה
שהיו לה ממנו בחיי בעלה
הראשון ממזרים. דאגילאי
מילתא למפרע דההיא
שעתא לא היתה מגורשת
למפרע. רמב"ם קרישקס.
ו. על מנת מוס' הלאש
לקמן פ"ד ע"א ד"ה ע"מ ט"א.
ז. משמע מוס' הלאש
ש"ס. ח. וכן תניא בהדיא
בתפילי לאבא ולאבין אינו
גט מוס' הלאש ש"ס.

אילו גט חוששין שמה מצעל להם משמע
דבע"מ שלא תנשא להם אפילו נישאת
ה"ו גט^א והכל אמאי הגט בטל וי"ל
דהכל עמדה ונישאת^ב לאחר מיתת המגרש
קאמר^ה וכה"ג ז"ל לקמן (פ"ד). גבי^ג שלא
מצעלי לאבא ולאבין אין חוששין שמה
מצעל להם משום דאסורה להם^ד הא
לאחר חוששין שמה מצעל^ה אע"ג דאסורה
לו^ו נמי משום אשת איש מ"מ חוששין
שמה מצעל לו לאחר מיתת המגרש
והיה דתוספתא^ז יש ליכנה שלא
תחלוק על הש"ס שלנו דהא דקמני
התם על מנת שלא מצעלי לאבא
ולאבין אינו גט חוששין שמה מצעל
להם היינו כלומר שאם נראה שמצעל
להם שלא יהא גט וכל להשמיענו
דבעל מנת שלא תינשא בו אפילו
נישאת להם הו גט א"כ קא משמע
לן דעל מנת שלא מצעלי לאבא
ולאבין לא צני למימר דרך נשואין^ח
אלא דרך זנות צעלמא:
אי"מא בחוץ ר' א"עידור מישרא
שרי. ועטמא קיין דנשאה
זה שהותרה לו נמרוקן לו כל הארשות
ופקע ארשות של ראשון לגמרי:
רצא

מאי דאמר שרא לראובן מהו לראובן והוא
הדין לשמעון והאי דקאמר לראובן משום
דפתח ביה או דלמא לראובן דוקא ואם
תמצא לומר לראובן דוקא לשמעון מהו
לשמעון וה"ה לראובן והאי דקאמר לשמעון
משום דסליק מיניה או דלמא לשמעון דוקא
בעי רב אשי אף לשמעון מהו אף אראובן
קאי או דלמא אף אעלמא קאי: תיקון: ת"ר
^אלאחר פטירתו של ר"א נכנסו ארבעה זקנים
להשיב על דבריו אלו הן רבי יוסי הגלילי
ור"ט ורבי אלעזר בן עזריה ור"ע נענה ר"ט
ואמר הרי שהלכה זו ונישאת לאחיו של זה
שנאסרה עליו ומת בלא בנים לא נמצא זה
עוקר דבר מן התורה הא למדת שאין זה
כריתות נענה רבי יוסי הגלילי ואמר היכן
מצינו אסור לזה ומותר לזה האסור אסור לכל
והמותר מותר לכל הא למדת שאין זה
כריתות נענה רבי אלעזר בן עזריה ואמר
כריתות דבר הכורת בינו לבניה הא למדת
שאין זה כריתות נענה ר"ע ואמר הרי שהלכה
זו ונישאת לאחד מן השוק והיו לה בנים
ונתארמלה או נתגרשה ועמדה ונישאת לזה
שנאסרה עליו לא נמצא גט בטל ובניה
ממזרים הא למדת שאין זה כריתות דבר אחר הרי שהיה זה שנאסרה עליו
כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה אצלו וגרושה אצלו כל אדם וק"ו מה
גרושה שהיא קלה אסורה בשביל צד גירושין שבה אשת איש שהיא חמורה
לא כ"ש הא למדת שאין זה כריתות אמר להן רבי יהושע אין משיבין את
הארי לאחר מיתה אמר רבא כולהו אית להו פירכא לבר מדר' אלעזר בן
עזריה דלית ליה פירכא תניא נמי הכי^א א"ר יוסי רואה אני את דברי ר' אלעזר
בן עזריה מדברי כולן: אמר מר נענה ר"ט ואמר הרי שהלכה זו ונישאת
לאחיו של זה שנאסרה עליו ומת בלא בנים לא נמצא זה עוקר דבר מן התורה
עוקר אידו עקר אלא מתנה לעקור דבר מן התורה מתנה מי קאמר לה לא
סגי לה דלא מינסבא ליה לאחיה דההוא גברא אלא גורם לעקור דבר מן
התורה גורם^ב אלא מעתה בת אחיו לא ישא שמא ימות בלא בנים ונמצא גורם
לעקור דבר מן התורה^ג היינו פירכא ובמאי אילימא בחוץ משרא שרא ר"א
דתניא^ד מודה ר"א במגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ
מפלוגי והלכה וניסת לאחד מן השוק ונתארמלה או נתגרשה שמותרת לזה
שנאסרה עליו אלא בעל מנת נענה ר' יוסי הגלילי ואמר היכן מצינו אסור לזה
ומותר לזה האסור אסור לכל והמותר מותר לכל ולא והרי תרומה וקדשים
שאסורה לזה ומותרת לזה באיסור אשה קא אמרינן והרי עריות בארשות
קאמרינן הרי אשת איש היינו פירכא ובמאי אילימא בעל מנת הרי הותרה
אצלו בזנות אלא בחוץ נענה ר"ע ואמר הרי שהלכה זו ונישאת לאחד מן השוק
והיו לה בנים ונתארמלה או נתגרשה ועמדה ונישאת לזה שנאסרה עליו לא
נמצא גט בטל ובניה ממזרין אי הכי בכלהו תנאי דעלמא נמי לא תנסיב דלמא
לא מקיימא ליה לתנאיה ונמצא גט בטל ובניה ממזרין היינו פירכא ובמאי
אילימא בחוץ משרא שרא ר"א דתניא מודה היה ר"א במגרש את אשתו
ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ מפלוגי והלכה ונישאת לאחד מן
השוק ונתארמלה או נתגרשה שמותרת לזה שנאסרה עליו אלא בעל מנת
דבר אחר הרי שהיה זה שנאסרה עליו כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה
אצלו וגרושה אצלו כל אדם וקל וחומר ומה גרושה שהיא קלה אסורה משום
צד גירושין שבה אשת איש חמורה לא כל שכן ובמאי אילימא בעל מנת
הרי

גליון הש"ס

גבי אלא בעתה בית
אחיו לא ישא. ע"י יעמ"ת
דף ט' ע"א מוס' ד"ה
ספק א"ל: שם איא
בעתה בת אחיו ב' היינו
פ"יבא. לא ודמי להן
דלמי מהדומה דהתם לא
נופלה לפניו לייסוד ולא
הו עקיבה משא"ל נמצא
דנופלה לפניו לייסוד דהא
הגט המירה גם ליכא אלף
ד"ל^א לו לייסוד דלא עיקר
המתא ויחטבל הגט ובמ"ס
מוס' לעיל דמח"ט אינה
פוטרת ארטה דלא דמי
לאחות אשה דלכתי לא
הו ערוה עד שבעל.
ועה כיון דזוקקה לו
ואעפ"י אינו יכול לייסוד
מתמת נתנאו וכו' הו גט
עקיבת המלה ובלג"ג:
שם מודה ר"א וב'. תמיה
לי על שמעת תוספתא
ראשונה ואחרונה את זאת
הא נימ' לדין ב' חומר חוץ
משום כובעין פלוגי דהגט
שכר וזה קיימא דההוא
דנשאת לאחר דמותרת
אח"כ גם לזה העוד
כובעין לבשתיגור דהואיל
ופסקה פסקה:

הכי הוה פירכא. דקאמר רצא לעיל: הכי הוה פירכא אללו צוות. דהא על מנת שלא תנשא הוא דקאמר
לה וקרינא בה מותרת לכל: אלף בחוץ. מוקי רבי יוסי הגלילי לפלוגמא דר"א הילכך פריך ליה הא שאסורה עליו לגמרי דלגביה לא איגרשה:
הרי